

Hodnocení bakalářské práce Ivety Navrátilové Některé podoby tzv. budovatelského románu v letech 1950 – 1955.

Téma, které si zvolila jako střed své práce, mohlo být pro autorku výzvou i varováním: prozaická tvorba první poloviny 50. let není v popředí zájmu již generací studujících, není zmiňována, popularizována, chválena, je bezpečně daleko za okrajem zájmu mladých lidí, kteří, pokud čtou, tak toliko bulvární deníky, a pokud sledují televizi, propadají „kouzlu“ televizních seriálů či telenovel. Autorka přistoupila k problematice tzv. budovatelského románu jako k výzvě, jako k Pandořině skříňce – co skrývá? K porovnání byly zvoleny texty, mezi jejichž vydáním je „rozpětí“ pěti let: Cesta otevřená (A. Bernášková) vyšla v r. 1950, Slunce v údolí (A. Pludek) v r. 1955.

Nastíněna je politická situace v ČSR cca od Ústavy 9. května z r. 1948 do poloviny padesátých let, výstižně jsou představeny okolnosti, za nichž probíhala nelehká geneze norem pro hodnocení uměleckých děl (poezie, próza, drama), žánrů atd. Následuje obecná charakteristika budovatelského románu (cíle, funkce, schéma děje a postav, úloha prostředí), poté již jsou podrobněji analyzovány obě zkoumané prózy, porovnány oba texty v kategoriích výše uvedených, práce je ukončena zamyšlením nad odkazem „zprofanovaného“ žánru próze let následujících, „volnějších“, a závěrečným zhodnocením.

Při komparaci textů upozorňuje mimo jiné autorka i na důležitý i „posun“ v jejich schématu: zatímco Cesta otevřená instaluje tradiční neměnné schéma dějové i v pásmu postav, Slunce v údolí umísťuje příběh do přírody, na stavbu mládeže, kde mezi mladými brigádníky především se nabízejí jiné varianty a možnosti mezilidských vztahů, než v uzavřeném prostoru závodu či dílny, a novinkou je také úsilí demaskovat pokusy manipulovat druhými či klást základní kamínky k bezohlednému budování vlastní kariéry.

Jakkoliv téma vybízí k detailnějšímu a hlubšímu zkoumání i současnou literární historii a zasloužilo by si větší pozornost především mladého čtenáře, lze dle mého považovat i tento „lokální“ a relativně letmý pokus za prospěšný a úspěšný. Autorka především respektovala hranice korektního přístupu bez apriorismů, seznámila se sekundární, zejména dobovou literaturou, s literaturou odbornou, přečetla několik tzv. budovatelských próz, seznámila se

s kulturně politickým klimatem nelehké periody a načerpané poznatky a získané informace dokázala při své „cestě do pravěku“ adekvátně využít. Na práci je patrné, že je výsledkem vnitřního sváru autorky s tématem, především s adorací absolutních a nezpochybnitelných „záruk“ cesty ke šťastné budoucnosti.

Ke škodě celkového hodnocení se autorka nevyvarovala několika prohřešků proti správnému pravopisu.

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji klasifikovat jako velmi dobrou.

V Plzni 21. 5. 2012

Jiří Staněk

